

**КИЇВСЬКА ДУХОВНА КОНСИСТОРІЯ**

---

(назва фонду)

**Фонд № 127**

**Опис № 284**

**Липовецький повіт, 1816 рік**

---

(назва опису)

**1816–1821 рр.**

---

(крайні дати документів)

## ПЕРЕДМОВА

25 січня 1721 р. набув чинності Духовний регламент, згідно з яким ліквідовувалася патріарша форма управління Російською православною церквою. Її вищим керівним органом стала Духовна колегія, згодом перейменована в Святійший Синод (далі – Синод). З 1721 р. розпочинається перебудова єпархіального управління в межах запропонованого великоросійського зразка на колегіальній основі. Важливою ланкою реформи стало впровадження на єпархіальному рівні нових органів з управлінськими функціями – духовних консисторій, які підпорядковувались Синоду. 9 липня 1744 р. указом Синоду “Об именовании архиерейских домовых правлений консисториями”, було уніфіковано назву центральних установ в єпархіях.

У 1744 р. засновано Київську духовну консисторію. У 1789 р. Київську духовну консисторію перейменовано у Київську духовну дикастерію, а з 1832 р. їй повернули попередню назву – Київська духовна консисторія. Київська духовна консисторія виконувала функції вищого колегіального органу Київської митрополії, була адміністративним органом православної церкви у межах єпархії. Київській духовній консисторії належала адміністративна, виконавча та судова влада.

До функцій Київської духовної консисторії належали:

- захист і поширення православ'я;
- нагляд за порядком богослужіння у церквах;
- контроль за діяльністю духовенства;
- станом парафій і монастирів;
- освячення нових церков;
- рукоположення у священники та диякони;
- висвячення у стихар;
- здійснення суду над особами духовного звання і мирянами;
- розгляд справ про перехід осіб різного віровизнання у православ'я;
- сімейно-шлюбні справи тощо.

Після ліквідації Київської духовної консисторії у 1919 р. документи та архів установи знаходились на зберіганні у Київському обласному історичному архіві. Під час Другої світової війни фонд Київської духовної консисторії залишався в м. Києві.

У березні 1944 р. фонд Київської духовної консисторії було передано до Центрального державного історичного архіву УРСР у м. Києві (далі – ЦДІА УРСР у м. Києві) (створення ЦДІА УРСР у м. Києві передбачалося наказом НКВС УРСР від 24 червня 1941 р.).

У 1992 р. “Центральний державний історичний архів УРСР у м. Києві” перейменовано на “Центральний державний історичний архів України, м. Київ” відповідно з додатком до

постанови Кабінету Міністрів України від 21 липня 1992 р. № 415 “Про затвердження Положення про Головне архівне управління при Кабінеті Міністрів України”.

В умовах воєнного часу передавання документів було проведено без оформлення акта приймання-передавання документів і акта перевіряння наявності та стану документів з приблизним підрахунком кількості справ та обсягів документів.

Документи надійшли до ЦДІА УРСР у м. Києві разом з діловодним описом. Діловодний опис складено російською мовою від руки в [1840 р.], його заголовки не розкривали змісту справ. Самі документи опису складено також російською мовою з використанням елементів староукраїнської та частково польської мов.

У 2023 р. архівом проведено удосконалення опису 284 фонду 127 шляхом науково-технічного опрацювання документів (уточнення заголовків і крайніх дат) та передрук опису з одночасним перекладом українською мовою. До опису внесено 59 (п’ятдесят дев’ять) справ постійного зберігання з № 1 по № 79. Номери вибулих справ до нового опису не включено (див. підсумковий запис).

До опису 284 фонду 127 увійшли справи про висвячення у стихар, призначення до парафій священно- та церковнослужителів, матеріальне забезпечення духовних осіб; богослужіння; виключення з духовного звання; негідні вчинки духовних осіб, порушення церковного регламенту; ремонт, освячення церковних будівель, церковне начиння, церковну власність і господарство; появу розкольників у повіті; видачу книг для збору пожертв; видачу метричних довідок, скарги на духовенство та інші справи, що за територіальною ознакою віднесені в діловодстві фондоутворювача до Липовецького повіту за 1815–1821 рр.

Опис складається з таких розділів: перша графа – номери за порядком; друга графа – індекс справи (діловодний номер); третя графа – заголовок справи (тому, частини); четверта графа – крайні дати документів справи (тому, частини); п’ята графа – кількість аркушів у справі (томі, частині); шоста графа – примітки.

Недіючий опис включено на правах справи до опису 1081, Недіючі описи.

Доступ до документів надається на загальних засадах. До справ, що знаходяться у незадовільному фізичному стані – доступ обмежений.

До опису складено: титульний аркуш, передмову, список скорочень та підсумковий запис.

**СПИСОК СКОРОЧЕНЬ**

губ.	—	губернія
м.	—	місто
м-ко	—	містечко
пов.	—	повіт
р., рр.	—	рік, роки
св.	—	святого (святої, святих)
с.	—	село



ЦЕНТРАЛЬНИЙ ДЕРЖАВНИЙ  
ІСТОРИЧНИЙ АРХІВ УКРАЇНИ,  
м. КИЇВ

Фонд № 127  
Опис № 284  
справ постійного зберігання  
за 1816 рік

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ЦДІАК України

\_\_\_\_\_ Ярослав ФАЙЗУЛІН

\_\_\_\_\_ 2023 р.

№№ з/п	Індекс справи (діловодний номер)	Заголовок справи (тому, частини)	Крайні дати документів справи (тому, частини)	Кількість аркушів у справі (томі, частині)	При- мітки
1	2	3	4	5	6
2		Справа про переміщення паламаря церкви Воздвиження Чесного Хреста Господнього с. Тодорівка (Федорівка) Максима Ліщинського до церкви Воскресіння Христового м-ка Балабанівка	18–22 січня 1816 р.	5	
3		Справа за проханням поміщика, майора Війська Польського Кастана Запольського про переобрання церковних старост в церквах сіл Троща, Попівка, Гордіївка, Лядська Слобідка	19–26 січня 1816 р.	5	
4		Справа про переведення паламаря з Кирилівської церкви при Інвалідному домі в м. Києві Івана Ільницького до церкви Пресвятої Трійці м-ка Іллінці (Линці)	21–26 січня 1816 р.	4	
5		Справа за рапортом священника соборної церкви Воскресіння Христового м-ка Липовець Андрія Топольського про відібрання протоієреєм Ігнатієм Бицьким прошнурованої книги; про напад священника Андрія Топольського на будинок протоієрея Ігнатія Бицького	22 січня – 5 квітня 1816 р.	9	
6		Справа про затвердження дячка церкви св. Іоанна Богослова с. Богданівка Іоанна Жукотинського. Є документ за 1815 р.	22 січня 1816 р.	2	
7		Справа про бійки і сварки між протоієреєм Ігнатієм Бицьким та священником соборної церкви Воскресіння Христового м-ка Липовець Андрієм Топольським	22–25 січня 1816 р.	7	

1	2	3	4	5	6
8	Справа за проханням поміщика Іполита Волоткевича про надання дозволу на будівництво кам'яної церкви в с. Теолин	24 січня 1816 р. – 29 жовтня 1821 р.	17		
9	Справа про видачу білета звільненому з Шліссельбурзького піхотного полку священнику Кіндрату Лукашевичу на проїзд до Липовецького повіту	25 січня 1816 р.	2		
12	Справа за проханням церковнослужителів соборної церкви Воскресіння Христового м-ка Липовець про переміщення священника Андрія Топольського до іншої церкви через бійки і сварки	1 лютого 1816 р. – 13 травня 1818 р.	23		
13	Справа про рукоположення стихарного дячка Луки Владишевського в священники до церкви св. Михаїла с. Дібрівка	7–15 лютого 1816 р.	20		
23	Справа про з'ясування належності до духовного звання Мойсея Стасиневича та призначення паламарем до церкви Успіння Пресвятої Богородиці с. Боярка	16 травня 1816 р. – 3 грудня 1818 р.	34		
24	Справа про рукоположення стихарного дячка церкви Пресвятої Трійці с. Юшківці Антонія Атаназевича в диякони до церкви св. Косьми і Даміана с. Франтівка	16 травня – 3 серпня 1816 р.	28		
25	Справа про заборону проводити в церкві Пресвятої Трійці с. Павлівка богослужіння, у разі якщо не будуть куплені церковні книги; про надання дозволу на ремонт церкви Пресвятої Трійці з можливістю проводити богослужіння	20 травня – 20 листопада 1816 р.	16		
26	Справа про призначення священника церкви св. Дмитрія с. Підвисоке Косьми Голованського до Києво-Софійського митрополичого дому до вирішення питання щодо його звільнення і направлення до Києво-Михайлівського Золотоверхого чоловічого монастиря	22 травня – 5 червня 1816 р.	6		

1	2	3	4	5	6
27	Справа про видачу диякону церкви св. Димитрія с. Підвисоке Дем'яну Лазаревичу паспорта на проїзд до Кишинівської єпархії на три місяці		24 травня – 17 липня 1816 р.	5	
29	Справа про надання дозволу на ремонт церкви Різдва Пресвятої Богородиці с. Тягун та спорудження нового кам'яного фундаменту		25 травня – 20 листопада 1816 р.	14	
30	Справа про надання дозволу на ремонт церкви св. Миколая с. Чагів		22 квітня – 26 травня 1816 р.	6	
31	Справа про надання пояснення щодо підробки підпису присутнього священника Луки Правосудовича на рапорті, надісланому до Київської духовної дикастерії про священників Афанасія Варницького і Іоанна Пашковського		26 травня – 28 жовтня 1816 р.	9	
32	Справа про рукоположення паламаря церкви Введення у храм Пресвятої Богородиці с. Цеберманівка Уманського пов. Івана Чеважевського у диякони до церкви Воздвиження Чесного Хреста Господнього с. Половинчик		7–8 червня 1816 р.	7	
33	Справа про рукоположення канцеляриста Уманського духовного правління Григорія Зеленського в священники до церкви св. Димитрія с. Підвисоке		7 червня – 26 серпня 1816 р.	24	
36	Справа про рукоположення стихарного дячка церкви св. Димитрія с. Зозівка Йосифа Судакевича в диякони до церкви Покрова Пресвятої Богородиці с. Попудня		13–19 червня 1816 р.	19	
37	Справа про надання дозволу диякону церкви св. Параскеви с. Плисків Омеляну Акаловичу на проїзд до Катеринославської губернії на три місяці		14–17 червня 1816 р.	4	
38	Справа про смерть священника церкви св. Іоанна Богослова с. Шабастівка Григорія Крижанівського		15–16 червня 1816 р.	3	

1	2	3	4	5	6
39	Справа про прийняття сина дядька Тимофія Борецького в притч церкви св. Іоанна Богослова с. Білки	15 червня 1816 р. – 10 січня 1817 р.	21		
40	Справа про видачу священнику церкви Покрова Пресвятої Богородиці м-ка Липовець Андрію Шпилярському паспорта на проїзд до м-ка Немирів Подільської губ.	16 червня 1816 р.	5		
41	Справа про будівництво нової кам'яної церкви Воскресіння Христового м-ка Липовець та її майно	17 червня 1816 р. – 5 травня 1817 р.	13		
42	Справа про переміщення дядька церкви Воздвиження Чесного Хреста Господнього с. Половинчик Василя Хоминського до церкви Покрова Пресвятої Богородиці с. Лядська Слобідка	17–21 червня 1816 р.	8		
44	Справа за скаргою священника церкви Покрова Пресвятої Богородиці м-ка Липовець Андрія Шпилярського на протоієрея Ігнатія Бицького	17–26 червня 1816 р.	5		
45	Справа про надання священником соборної церкви Воскресіння Христового м-ка Липовець Андрієм Топольським грошей і книги для збору пожертв; пояснення Андрія Топольського щодо доносу протоієрея Ігнатія Бицького про розтрату ним грошей	17 червня – 3 липня 1816 р.	4		
46	Справа за рапортом протоієрея Ігнатія Бицького про звернення з економій Липовецького повіту щодо надання дозволу на шлюб німих осіб	20 червня – 16 серпня 1816 р.	4		
48	Справа про стягнення штрафу з благочинного священника Спиридона Тарнавського на користь вдів і сиріт за недбальство	22 червня – 29 серпня 1816 р.	6		
50	Справа про звільнення священника церкви Зачаття праведної Анни с. Попівка Самсона Гречини та рукоположення стихарного дядька церкви Пресвятої Трійці с. Якубівка Полікарпа Марциновського в священники	30 червня – 30 грудня 1816 р.	45		



1	2	3	4	5	6
51	Справа про рукоположення стихарного дячка церкви Воскресіння Христового м-ка Балабанівка Василя Крижанівського в диякони до церкви св. Миколая с. Івахни	17 жовтня 1815 р. – 2 вересня 1816 р.	21		
52	Справа за скаргою звільненого священника церкви Воскресіння Христового м-ка Іллінці (Линці) Климента Нарожницького на присутнього священника Зеленського	9 липня – 15 жовтня 1816 р.	6		
53	Справа про звільнення священника церкви св. Параскеви с. Плисків Прокопія Бутовського від сплати частини прибутків колишньому священнику Трохиму Крижанівському	12 липня – 1 жовтня 1816 р.	5		
54	Справа про рукоположення студента Київської духовної академії Карпа Шпановського в священники до церкви Різдва Пресвятої Богородиці м-ка Китайгород	19 липня – 4 листопада 1816 р.	26		
55	Справа про надання дозволу поміщиці Антоніні Шидловській на будівництво кам'яної церкви Успіння Пресвятої Богородиці с. Лугове замість старої дерев'яної	20 липня 1816 р.	3		
56	Справа за рапортом протоієрея Ігнатія Бицького на благочинного священника церкви св. Михаїла с. Жорнище Афанасія Варницького про вимагання ним грошей з духовенства, старост, заподіяння образ, недбало написані ним ікони, у тому числі ікони св. Великомучениці Варвари	21 липня 1816 р. – 5 травня 1817 р.	6		
57	Справа про пожежу та близькість іудейських будинків до церкви св. Петра і Павла м-ка Конела	25 липня – 27 вересня 1816 р.	6		
58	Справа за рапортом протоієрея Ігнатія Бицького на священника соборної церкви Воскресіння Христового м-ка Липовець Андрія Топольського щодо недбалства	9 серпня – 17 листопада 1816 р.	8		
59	Справа про виявлення в Липовецькому повіті ересі і розкольників	7 серпня 1816 р. – 17 березня 1817 р.	26		

1	2	3	4	5	6
60	Справа про виїзд без дозволу до іншої єпархії священника церкви Покрова Пресвятої Богородиці с. Лядська Слобідка Іоанна Пашковського	9 серпня – 20 жовтня 1816 р.	8		
61	Справа за проханням священника соборної церкви Воскресіння Христового м-ка Липовець Андрія Топольського про відсторонення протоієрея Ігнатія Бицького після закінчення будівництва нової церкви	18 серпня 1816 р. – 19 березня 1817 р.	13		
62	Справа про відмову диякону церкви св. Параскеви с. Новосілки Косьмі Жарчицькому в рукоположенні у священники на дияконське місце	10 серпня 1815 р. – 31 серпня 1816 р.	11		
63	Справа про прийняття синів вдови священника Феодосії Заневич с. Кам'янка Кипріяна і Леонтія до бурси за рахунок відсоткової господарської суми	16–25 вересня 1816 р.	4		
64	Справа про утримання з протоієрея Ігнатія Бицького 100 рублів сріблом, отриманих ним на будівництво соборної церкви Воскресіння Христового м-ка Липовець	7 жовтня – 29 грудня 1816 р.	13		
65	Справа про видачу книги для збору пожертв церкві св. Димитрія с. Гоноратка	10 червня – 18 грудня 1816 р.	20		
66	Справа про звільнення паламаря церкви Зачаття праведної Анни с. Уланівка Іоанна Романовича	12 жовтня – 8 листопада 1816 р.	10		
69	Справа про невиплату прибутків з парафії студенту Київської духовної академії Івану Леоновичу священником церкви св. Косьми і Даміана с. Охримове Ігнатієм Павловичем	30 жовтня 1816 р. – 14 червня 1817 р.	8		
70	Справа про призначення стихарного паламаря церкви Різдва Пресвятої Богородиці с. Копіювата Федора Словачевського дячком до церкви Зачаття праведної Анни с. Попівка	2–14 листопада 1816 р.	8		

1	2	3	4	5	6
71	Справа про відмову дячку Феодосію Винявському в рукоположенні в священники до церкви Успіння Пресвятої Богородиці м-ка Оратів за родинні зв'язки в причті	7 листопада 1816 р. – 22 лютого 1817 р.	29		
72	Справа про переміщення дячка церкви Покрова Пресвятої Богородиці с. Мала Березянка Таращанського пов. Герасима Токаревського до церкви Покрова Пресвятої Богородиці с. Хмелівка	10–18 листопада 1816 р.	7		
73	Справа за проханням священника церкви св. Параскеви м-ка Плисків Антонія Блажієвського про тимчасове причислення парафії до Сквирського духовного правління	13 листопада – 23 грудня 1816 р.	8		
74	Справа про видачу священнику церкви Успіння Пресвятої Богородиці м-ка Оратів Петру Стрельбицькому паспорта на проїзд до Подільської губернії	15 листопада 1816 р.	2		
75	Справа про крадіжку грошей зі скрині церкви св. Параскеви м-ка Плисків паламарем Іоаникієм Зволинським і передачу справи в кримінальний суд	20 листопада – 2 грудня 1816 р.	6		
76	Справа про звільнення за штат Києво-Печерської Свято-Успенської лаври колишнього священника церкви Різдва Пресвятої Богородиці м-ка Китайгород Мартина Галицького	25 листопада 1816 р.	3		
77	Справа про затвердження священника Петра Стрельбицького парафіяльним священником церкви Успіння Пресвятої Богородиці м-ка Оратів	29 листопада – 11 грудня 1816 р.	10		
78	Справа про призначення паламаря церкви св. Дмитрія с. Нестерівка Уманського пов. Никифора Павловського дячком до церкви св. Іоанна Богослова с. Шабастівка	10 червня 1816 р. – 21 січня 1817 р.	6		
79	Справа про взяття священником церкви Воскресіння Христового м-ка Балабанівка Іоанном Усаневичем 20 рублів сріблом з церковної каси	25 грудня 1816 р. – 9 червня 1819 р.	131		

До опису внесено 59 (п'ятдесят дев'ять) справ з № 1 по № 79, у тому числі:  
вибули №№ 1, 10, 11, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 28, 34, 35, 43, 47, 49, 64, 68 – **20 справ.**

Укладач опису

Архівіст I категорії відділу  
використання інформації документів

Оксана МИХАЙЛОВА

СХВАЛЕНО

Протокол засідання ЕПК

ЦДІАК України

31.08.2023 № 9

Начальник відділу

забезпечення збереженості документів

Тетяна СОЛОМКО

Завідувач архівосховища відділу

забезпечення збереженості документів

Юрій КРАСНОБОКИЙ

04.09.2023 р.